

Päähaku, kielten kandiohjelma: italia

Valintakoe ja sivuainekoe 22.5.2017

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita nimesi ja henkilötunnuksesi jokaiselle sivulle, vaikka et ko. sivun tehtävään vastaisikaan.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Tämä sivu on yliopiston merkintöjä varten. Älä tee tälle sivulle omia merkintöjäsi.

Cosa si intende con l'età dei comuni, nella storia d'Italia?

Qual è il ruolo di Manzoni nella storia della lingua italiana?

Tehtävä 2
RIASSUNTO E ANALISI DEL TESTO (0-30 p)

2a RIASSUNTO (0-16 p)

Legga con attenzione il testo che troverà in appendice e ne faccia un riassunto di 90-110 parole in finnico. Sarà penalizzato di 5-10 punti se il riassunto è troppo breve o troppo lungo.

2b ANALISI DEL TESTO (0-14 p)

a) *Risponda alle seguenti domande in finnico* (0-6 p):

Perché è stato fermato anche Pablo Picasso?

Come la *Gioconda* è arrivata in Francia?

Chi riceve la ricompensa offerta dal governo francese?

b) *Traduca in finnico le seguenti frasi tenendo conto del contesto in cui si trovano (0-6 p):*

Si passano al setaccio tutti i collaboratori del museo, a qualunque titolo.

Passeranno due anni di ricerche accanite e vane, di sospetti, di attese e speranze.

Il tribunale di Firenze è piuttosto indulgente con il patriottico furfante e lo condanna alla lieve pena di un anno e quindici giorni.

c) *Faccia l'analisi logica delle seguenti frasi (0-2 p):*

Il sottosegretario francese viene avvertito.

Guillaume Apollinaire ha proposto lo svuotamento del Louvre.

1. DOMANDE TEORICHE (0-40 p)

Risponda alle seguenti domande in finnico o in italiano:

Che cosa studia la pragmatica?

(Il dolce idioma: s. 33-35)

Kielen tutkiminen kielen käyttäjien näkökulmasta, onnistunut tai epäonnistunut kommunikaatio tietyssä tilanteessa: yhteiskunnalliset ja kulttuuriset säännöt.

Erilaiset kielelliset aktit ja niiden erot.

Tutki myös keskustelua ja siihen liittyviä sääntöjä, esim. vuoronvaihto ja aiheen valinta.

Quali sono le differenze tra lo scritto e il parlato?

(Il dolce idioma: s. 47-53)

Puhutun kielen ensisijaisuus, kirjoituksen vaatimat välineet.

Erilaiset *tuottamisen* olosuhteet:

- Puhe tyypillisesti kasvokkaista, vuorot vaihtuvat, mahdollista tarkistaa, että on tullut ymmärretyksi / on ymmärtänyt sanotun. Puheen suunnittelu on samanaikaista sen fyysisen tuottamisen kanssa. Puhuttua viestiä ei voi enää muuttaa
- Kirjoitusta voi hioa loputtomiin, lauseet voi muotoilla huolellisesti eikä korjauksesta jää mitään merkkejä lopulliseen viestiin. Vastaanottaja saa viestin vasta viipeellä. Esim. romaanin tapauksessa voi tekstin tuottaja olla jo aikaa sitten kuollut eikä tuottaja voi mitenkään tuntea tekstin vastaanottajia. Kirjoitetusta tekstistä tulee autonominen.

Cosa si intende con l'età dei comuni, nella storia d'Italia?

(Il dolce idioma: s. 72-73)

1000-luvulla talouden elpyminen ja väestönkasvu johtivat kaupunkien kasvuun. Uusi luokka: kauppiaat ja käsityöläiset.

Ensin ns. meritasavallat Genova, Amalfi, Venetsia, Pisa.

Sitten keski- ja pohjois-Italian kaupungeissa uusi porvaristo liittyi yhteen ja otti vallan. Nämä kaupunkivaltiot (*comuni*) taistelivat sekä keskenään että sisäisesti.

Niiden itsenäisyyden mahdollisti paavien ja Pyhän saksalais-roomalaisen

keisarikunnan valtataistelu. (Merkittävä tapahtuma tältä ajalta oli ns.

Lombardian liitto (Lega lombarda) v. 1176 keisari Fredrik I Barbarossaa vastaan.)

Kaupunkivaltioissa valitut hallintoelimet ja vallanpitäjät.

Tämä kaupunkivaltioiden aika päättyi viimeistään 1300-luvun lopussa.

Qual è il ruolo di Manzoni nella storia della lingua italiana?

(Il dolce idioma: s. 100-101)

Alessandro Manzoni (1785-1873) oli 1800-luvun lopun kielikeskustelun voimahahmo.

Romaani *Promessi Sposi*: ensin kielessä paljon lainasanoja ja lombardismeja, vähitellen muutti kieltä Firenzen mallin mukaiseksi. Viimeisessä versiossa 1840 mallina oman ajan sivistyneiden firenzelaisten käyttämä kieli.

Tavoite, että italian kieli olisi käypä kaikissa tilanteissa kaikille italialaisille: yhdistymisen jälkeen ohjasi kielipolitiikkaa.

2a RIASSUNTO (0-16 p)

Legga con attenzione il testo che troverà in appendice e ne faccia un riassunto di 90-110 parole in finnico. Sarà penalizzato di 5-10 punti se il riassunto è troppo breve o troppo lungo.

Tekstin aihe: Mona Lisan varkaus Louvren taidemuseosta elokuussa 1911.
Tapahtumien eteneminen: varkauden havaitseminen – tutkimukset – varkaan siirtyminen Italiaan – yritys myydä taulu – kiinnijäminen – tuomio.
Varkaan identiteetti (italialainen maalari Peruggia), varkauden motiivit.

Asiavirheestä on aina vähennetty 1 piste.

Pisteitä on vähentänyt myös virheellinen suomi / ruotsi (tehtävän tarkoitus tarkistaa tämän kielen taito) tai katkonainen, huonosti sidoksinen ilmaisu. Molemmista on voitu vähentää 2 pistettä.

2b ANALISI DEL TESTO (0-14 p)

a) *Risponda alle seguenti domande in finnico* (0-6 p):

Perché è stato fermato anche Pablo Picasso?

Koska hänen ystävänsä Guillaume Apollinaire oli kirjoituksessaan vaatinut, että Louvre tyhjenetään "vanhoista töherryksistä" ja tilalle tuodaan uutta maalaustaidetta.

Come la *Gioconda* è arrivata in Francia?

Hyväksyttiin kaksi erilaista vastausta:

- a) Kuningas Frans I osti sen hyvään hintaan Leonardolta.
- b) Taulun varastanut Peruggia saatiin kiinni Firenzessä ja taulu palautettiin Ranskaan.

Chi riceve la ricompensa offerta dal governo francese?

Ei kukaan. Ranskalaiset kieltäytyivät maksamasta lupaamaansa palkkiota.

b) *Traduca in finnico le seguenti frasi tenendo conto del contesto in cui si trovano (0-6 p):*

Si passano al setaccio tutti i collaboratori del museo, a qualunque titolo.

Kaikki ne, jotka ovat työssään olleet yhteydessä museoon missä tahansa ominaisuudessa, tutkitaan tarkoin.

Passeranno due anni di ricerche accanite e vane, di sospetti, di attese e speranze.

Seuraa kaksi vuotta sitkeitä, mutta turhia tutkimuksia, epäilyjä, odotusta ja toivoa.

Il tribunale di Firenze è piuttosto indulgente con il patriottico furfante e lo condanna alla lieve pena di un anno e quindici giorni.

Firenzen tuomioistuin suhtautuu melko lempeästi patrioottiseen kelmiin ja määrää hänelle lievän, yhden vuoden ja 15 päivän rangaistuksen.

c) *Faccia l'analisi logica delle seguenti frasi (0-2 p):*

Il sottosegretario francese viene avvertito.

Il sottosegretario: soggetto

Francese: attributo

Viene avvertito: predicato

Guillaume Apollinaire ha proposto lo svuotamento del Louvre.

Guillaume Apollinaire: soggetto

Ha proposto: predicato

Lo svuotamento: complemento d'oggetto

Del Louvre: complemento di specificazione

3. KÄÄNNÖS SUOMESTA ITALIAAN (0-30 p)

Segua le seguenti istruzioni:

- *traduca tutto il testo con precisione;*
- *dia una sola traduzione del testo.*

Jyrki Sukula on työskennellyt kokkina monta vuotta. Jyrki asuu perheensä kanssa Italian Piemontessa.

Sen pizzan Jyrki Sukula muistaa koko ikänsä. Hän oli matkustanut kotikylänsä Serralunga d'Alban naapurikylään tutustumaan pizzan tekemiseen.

Piemontessa kokit eivät tavallisesti tee pizzoja, mutta tässä kylässä oli yksi ravintola, jossa työskenteli yksi Italian parhaista pizzakokeista, Domenico Martucci.

Martucci kertoi Sukulalle kaiken pizzasta. Hän esitteli puu-uunin ja kertoi pizzataikinasta, jonka onnistumiseen vaikuttavat niin sää kuin jauhojen laatukin. ”Se oli elämäni paras pizza”, Sukula sanoo.

Sukulasta ja hänen vaimostaan Riikka Sukulasta tuli viinitilan omistajia 11 vuotta sitten.

Alussa italialaiset tilan omistajat eivät halunneet myydä sitä suomalaiselle pariskunnalle. Kaksi vuotta kestäneen neuvottelun jälkeen, he ymmärsivät, että Jyrki ja Riikka olivat todella kiinnostuneita ja suostuivat myymään tilan heille.

Sukulat ovat opetelleet tilalla kaiken itse tekemällä. Nyt tila tuottaa 6 000 pulloa luomuviiniä vuodessa.

Kyläläiset ovat ylpeitä Sukuloista. Edelliset omistajat käyvät toisinaan tilalla ja kiittävät Jyrkiä ja Riikkaa hyvästä työstä.

Mallikäännös:

Jyrki Sukula **a)** ha lavorato come cuoco per molti anni / **b)** lavora come cuoco da molti anni / **c)** fa il cuoco da molti anni.

Jyrki vive/abita con la sua famiglia in Piemonte, in Italia. Quella pizza Jyrki Sukula la ricorderà per tutta la vita. **a)** Era andato in viaggio / **b)** aveva fatto una gita dal **a)** villaggio di residenza / **b)** paesino in cui vive, Serralunga d'Alba, al villaggio / paesino vicino per **a)** imparare / **b)** apprendere / **c)** conoscere **a)** la preparazione della pizza / **b)** come si prepara la pizza.

In Piemonte i cuochi generalmente non fanno la pizza, ma in questo paesino c'era un ristorante in cui lavorava uno dei migliori pizzaioli d'Italia, Domenico Martucci.

Martucci raccontò/ha raccontato a Sukula tutto sulla pizza/sulla preparazione della pizza. Gli fece vedere/ha fatto vedere il forno a legna e gli parlò/ha parlato dell'impasto della pizza, **a)** sulla cui riuscita influiscono tanto le condizioni atmosferiche/il clima quanto la qualità delle frine / **b)** la cui riuscita dipende sia dalle condizioni atmosferiche che dalla qualità della farina.

“**a)** È stata la pizza migliore della mia vita / **b)** la pizza più buona della mia vita”, racconta Sukula.

Sukula e sua moglie, Riikka Sukula, sono diventati proprietari di un'azienda vinicola undici anni fa.

Inizialmente/all'inizio i proprietari (dell'azienda) non volevano vendere l'azienda alla coppia finlandese. Dopo negoziati durati due anni, capirono/hanno capito/si sono resi

conto/si resero conto che Jyrki e Riikka erano veramente interessati, e accettarono di/acconsentirono a vendere loro l'azienda.

Nell'azienda i Sukula hanno imparato tutto (facendo) da soli. Ora l'azienda produce 6 000 bottiglie di vino biologico l'anno.

Gli abitanti del villaggio sono fieri/orgogliosi dei Sukula. I vecchi proprietari fanno ogni tanto un salto all'azienda e ringraziano/elogiano Jyrki e Riikka per il loro buon lavoro.